

Functionele Neurologische stoornis

Bij een functionele neurologische stoornis ervaart u problemen met zien, horen, voelen, praten en/of bewegen. De klachten doen denken aan een ziekte van het zenuwstelsel, zoals een beroerte of epilepsie, maar blijken bij lichamelijk onderzoek niet hierdoor te komen. Soms is er aanvullend onderzoek nodig, zoals een hersenscan of spier-zenuwonderzoek, om een ziekte van het zenuwstelsel uit te sluiten. In deze folder leest u meer over een functionele neurologische stoornis, ook wel conversiestoornis genoemd.

Wat is een functionele neurologische stoornis (FNS)?

Bij een FNS is de functie van uw hersenen en zenuwen verstoord, zonder dat er iets beschadigd of kapot is in het zenuwstelsel. De signalen vanuit de hersenen worden niet goed doorgegeven en/of ontvangen. FNS geneest in de meeste gevallen (vrijwel) volledig. Over het algemeen komen de klachten niet meer terug.

Welke klachten passen bij FNS?

Bij FNS kunt u last hebben van één of meer van de onderstaande klachten:

- verlamming: u kunt plotseling uw arm of been niet meer bewegen;
- krachtsverlies: u heeft minder spierkracht dan normaal;
- trillen of schokkende bewegingen: plotseling beweegt bijvoorbeeld uw arm zonder dat u daar controle over heeft;
- tintelingen of een doof gevoel;
- wegrakingen: andere mensen krijgen geen contact meer met u;
- problemen met praten, horen, zien of slikken;
- geheugen- en/of concentratieproblemen.

Hoe vaak komt FNS voor?

Ongeveer 2 op de 1.000 mensen hebben FNS. Het komt vaker voor bij vrouwen dan bij mannen. Een functionele neurologische stoornis ontstaat vaak bij jongvolwassenen. Vijftien procent van alle mensen die jaarlijks een neuroloog bezoeken heeft symptomen van FNS. In sommige gevallen is het in combinatie met een aandoening van het zenuwstelsel. In Nederland gaat het om 85.000 patiënten.

Wat is de oorzaak?

De exacte oorzaak van een FNS is niet bekend. Waarschijnlijk is er ook niet één oorzaak, maar is het een optelsom van verschillende oorzaken. Deze oorzaken kunnen

lichamelijk, psychisch en/of sociaal zijn. Oorzaken verschillen ook van persoon tot persoon. Een FNS kan worden veroorzaakt of uitgelokt door:

- een ongeluk;
- een grote operatie;
- een griep of andere (virus)infectie;
- een ingrijpende levensgebeurtenis, zoals een scheiding of een overlijden;
- langdurige stress of overbelasting.

Wat zijn de gevolgen?

De klachten kunnen een grote invloed hebben op uw leven. Ze zorgen ervoor dat u bepaalde dingen niet goed meer kunt doen thuis en/of op het werk. Ook hebben de klachten vaak invloed op wat u denkt, wat u voelt en op uw omgeving.

- Denken: lichamelijke klachten roepen vaak negatieve gedachten op over de oorzaak ervan, zoals: *bij zulke heftige klachten moet er wel iets mis zijn*. Of over hoe het verder zal gaan, zoals: *dit gaat vast nooit meer over*.
- Voelen: de klachten kunnen allerlei emoties met zich meebrengen, zoals bezorgdheid, angst, frustratie, boosheid, somberheid, wanhoop en schaamte.
- Doen: in uw doen en laten houdt u vaak (onbewust) rekening met uw klachten. U gaat er bijvoorbeeld meer op letten. Als u last heeft van krachtsverlies, neemt u misschien extra rust of spant u zich minder in. Misschien gaat u bepaalde situaties of activiteiten liever uit de weg, omdat u weet dat u dan meer last van uw klachten krijgt.
- Omgeving: vanuit uw omgeving kunt u reacties krijgen op uw klachten. Misschien ervaart u onbegrip thuis of op het werk, of probeert uw omgeving juist extra rekening met u te houden. Soms zijn er vragen of zorgen vanuit de omgeving over de oorzaak van uw klachten.

Wat voor behandelingen zijn er?

Voor een functionele neurologische stoornis zijn er verschillende behandelmogelijkheden:

- In een deel van de gevallen gaat een FNS vanzelf over.
- Een behandeling bij een (psychosomatische) fysiotherapeut/oefentherapeut is een optie.
- Afhankelijk van de klachten die u heeft, en welke uitlokkende factoren er (lijken te) spelen, kan een revalidatiearts, psycholoog of psychiater worden ingeschakeld. Als er bijvoorbeeld meer aan de hand is op lichamelijk gebied, kan er een revalidatiearts meedenken over de behandeling. En als er bijvoorbeeld depressieve of angstklachten spelen, kan een psychiater of een psycholoog meedenken over de behandeling.

De neuroloog gaat met u in gesprek over wat een goede volgende stap voor u is. Een deel van de behandelingen kan plaatsvinden buiten het ziekenhuis. Er zijn goede afspraken over samenwerking op dit gebied.

Fysiotherapie/Oefentherapie

Een gespecialiseerde (psychosomatisch) fysiotherapeut/oefentherapeut kan u helpen via training en oefeningen de verstoorde functies weer terug te krijgen.

Psychomotorische Therapie (PMT)

Psychomotorische therapie is een lichaamsgerichte behandeling, met als doel meer verbinding te maken tussen de signalen van uw lichaam en uw gedachten, gevoelens en gedragingen. Door te kijken naar bijvoorbeeld uw houding, lichaamstaal, manier van bewegen en ademhaling, leert u de signalen van uw lichaam beter kennen en hiernaar te handelen.

Psychotherapie

Door gesprekken met een psycholoog of psychiater kunt u er achter komen wat er precies met u gebeurt als u last heeft van uw klachten. En ook wat de betekenis van de lichamelijke klachten voor u is. In de gesprekken krijgt u inzicht in hoe u tegen de klachten aankijkt, hoe u ermee omgaat en wat u daarin anders zou willen. Zo'n gesprekstherapie kan individueel (één op één) of in een groep.

Hypnotherapie

Door tegen u te praten, terwijl u met uw ogen dicht zit, brengt uw therapeut u onder hypnose. Hypnose is een heel geconcentreerde toestand, die ontspannen aanvoelt en waarin veranderingen goed kunnen worden opgemerkt. In deze toestand kunt u ervaren dat u weer controle krijgt over uw lichaam.

Systeemtherapie

Langdurige lichamelijke klachten hebben niet alleen invloed op degene die de klachten heeft, maar ook op de omgeving ('het systeem'). Soms heeft het zin om de partner of het gezin bij de behandeling te betrekken via gesprekken.

Medicatie

Er zijn geen medicijnen die een FNS kunnen genezen. Wel kan medicatie ingezet worden om bijkomende somberheid, angst of slaapproblemen te verminderen.

Vragen?

Dan kunt u contact opnemen met de polikliniek Neurologie:

- van maandag t/m vrijdag
- van 8.30 - 12.30 en van 13.30 - 16.00 uur
- Apeldoorn, tel.: 055 - 581 84 00
- Zutphen, tel.: 0575 - 59 28 14

Wilt u nog meer weten over een functionele neurologische stoornis (FNS)? Kijk dan op: www.stichtingfns.nl of <http://www.functionelebewegingsstoornissen.nl>